

fortolkning ved professionsudøvelse. Det bemærkes, at værdipapircentraler ud over det objektive ansvar tillige er underkastet dansk rets almindelige erstatningsregler, hvilket har betydning i forhold til de foreslåede beløbsbegrænsninger for erstatninger.

Da det på grund af værdipapircentralsystemets decentrale struktur er de kontoførende institutter, der udfører en række af de aktiviteter, der er forbundet med registreringen, er fejl begået i de kontoførende institutter også omfattet af det objektive ansvar.

Det særlige ansvar er et supplement til dansk erstatningsrets almindelige regler. For kontohaverne indebærer det særlige ansvar en række fordele, hvoraf de vigtigste er, at der ydes erstatning også for hændelige fejl, og den processuelle fordel, der ligger i, at man ikke skal gennem retssager for at bevise, at der er handlet culpøst.

Det objektive ansvar efter den nugældende § 17 for fejl i forbindelse med registreringen kan teoretisk udløse meget store erstatninger, som Værdipapircentralen i kraft af den nuværende formulering af § 21 kan opkræve hos de kontoførende institutter og udstederne af værdipapirer. Det betyder i den gældende ordning, at samtlige deltagere hæfter solidarisk med hele deres kapital. Det bemærkes, at der aldrig er gjort brug af den solidariske hæftelsesordning i praksis.

Når der i lov om en værdipapircentral foreskrives et objektivi ansvar, er en af begrundelserne, at der er tale om fejl, som den enkelte rettighedshaver stort set ikke har indflydelse på eller kan bevise. Bestemmelsen blev udformet i 1980, hvor det tillige var væsentligt at skabe tryghed ved overgangen fra fysiske til dematerialiserede værdipapirer. Situationen er i dag anderledes på flere måder.

For det første er værdipapirhandelen i stigende grad blevet internationaliseret, hvilket har bevirket, at institutionerne på det danske finansielle marked, herunder Værdipapircentralen, får udenlandske markedsdeltagere, som er med til at sikre en tilstrækkelig konkurrenceevne fremover.

For det andet er der i den finansielle sektor sket en generelt øget fokusering på risici i forhold til andre markedsdeltagere, hvilket på fælleseuropæisk plan er fulgt op med krav om mere omfattende kapitaldækningsregler om markedsdeltagerne.

Det foreslås derfor, at der i § 80 foretages en adskillelse af erstatningsansvaret mellem de kontoførende institutter og en værdipapircentral, således at værdipapircentralernes ansvar fremover alene omfatter egne fejl og anonyme fejl, dvs. fejl der ikke kan henføres til et bestemt kontoførende institut. De

kontoførende institutter vil være ansvarlige for egne fejl.

Efter stk. 2 kan den rettighedshaver, der som følge af bestemmelsen i § 69, 2. pkt., ikke erhverver eller mister sin ret over fondsaktiver, kræve det lidte tab erstattet af den pågældende værdipapircentral. Dette er en ændring i forhold til den gældende § 17 i lov om en værdipapircentral, der bygger på det fra tinglysningen kendte princip om umiddelbart identificerbare grundstykker. For fondsaktiver - der ikke er individualiserede og ofte indgår i lange og komplicerede kæder af overdragelser - er det ikke altid muligt entydigt at fastslå, hos hvilke af de mange mulige erhververe den specifikke beholdning er endt. Den ændrede formulering tager højde for dette ved at muliggøre en erstatning til den skadelidte, hvor tilbageførsel ikke er mulig.

Der indføres en beløbsbegrænsning på 500 mio. kr. for det objektive ansvar for tab, der er en følge af samme fejl. En tilsvarende begrænsning gælder ikke, såfremt der ifaldes erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler, der gælder ved siden af det særlige objektive ansvar.

De ændrede ansvarsregler gør det nødvendigt at indføre en skillelinie mellem en værdipapircentral og de enkelte kontoførende institutter, så det entydigt kan afgøres, hvor en eventuel fejl er indtruffet. Denne sondring går ud på, at alt, der indrapporteres til en værdipapircentral samt de forudgående ekspeditioner, henhører under det kontoførende instituts ansvar, mens de processer, der foretages i værdipapircentraler indtil afsendelse af »produktdata« til det kontoførende institut, er værdipapircentralens ansvar.

Til § 81

Som et led i en klarere ansvarsfordeling gøres et kontoførende institut direkte ansvarlig for egne fejl, også selv om de er hændelige. Dette indebærer en afskaffelse af det hidtidige solidariske ansvar for fejl begået i kontoførende institutter, der i sidste ende hidtil har påhvilet alle centraldeltagere. Der henvises til bemærkningerne til § 80 og § 82.

Ligesom det gælder for fejl begået i en værdipapircentral, indføres en beløbsbegrænsning af det objektive ansvar på 500 mio. kr. pr. fejl. Såfremt et dansk kontoførende instituts kapital ikke rækker til at dække denne erstatningspligt, hæfter de øvrige danske kontoførende institutter, som har indgået en tilslutningsaftale med den pågældende værdipapircentral, solidarisk for udbetaling af den resterende erstatning, dog højst op til 500 mio. kr.